

Posudek diplomové práce Kamily Rusnokova
Motiv samoty v dílech Octavia Paze a Ernesta Sabata

Vedoucí práce: prof. PhDr. Anna Housková, CSc.

Oponent: Dr. Juan Sánchez

Obor: španělština

Kamila Rusnoková samostatně zvolila relativně náročný úkol porovnat téma samoty v žánrově odlišných dílech. Uvést Pazovu esejistickou knihu do vztahu se Sabatovou novelou je příležitostí uvědomit si různé souvislosti, z nichž se autorka soustředila na komentář vybraného motivu z hlediska tematického a filosofického.

Vztáhla téma samoty k filosofii existencialismu: kromě celkem známého faktu, že mexický a argentinský spisovatel byli touto filosofií zasaženi, pronikavě upozornila, že jde o znak jejich spřízněnosti. Tyto pasáže jsou pojaté přiměřeně diplomové práci, Kamila Rusnoková se nepouští do ambiciózních filosofických exkurzů, formuluje jednoduše, ale s porozuměním.

Neméně cenné je podle mého názoru její průběžné úsilí o orientaci v duchovním světě, které ji vede k potřebě definovat pojmy i ověřovat si přesné významy zdánlivě běžných slov z oblasti kulturních dějin. V dnešní době přibližnosti ve vyjadřování svědčí tato snaha o důkladnosti a bezesporu přispěla k pedagogickému významu diplomové práce jako poslední studijní fáze, jíž student prohloubí metody poznání a tím své vzdělání.

Volba dvou děl z poloviny 20. století, Pazova *Labyrintu samoty* a Sabatovy novely *Tunel*, měla i výhodu časové blízkosti. Je namístě, že se autorka soustředila hlavně na první dílo a druhé uvedla stručněji pro komparaci. Vlastní výklad však dosti sklouzává do popisu jednotlivých částí Pazovy knihy. Jsou shrnuty podrobně a výstižně, ale nepodařilo se dosti zaměřit tato shrnutí k centrálnímu tématu samoty.

Stručnější kapitola o Sabatově *Tunelu* slouží komparativnímu výhledu. Smysl pro víceznačnost symbolu je patrný v interpretaci názvu díla. Přitom, opět s porozuměním, autorka vystihuje Sabatovo antinomické (až gnostické) vidění: světlo – tma, dobro – zlo. K. Rusnoková i zde nalézá podobnost s dualismem v Pazově vidění světa (s. 58). Tento postřeh spojuje s pojmem dialektika (s. 45, 59); jakkoli jej Paz sám v *Labyrintu samoty* užil, podle mého názoru jsou dualistické a dialektické pojetí dva odlišné přístupy.

Celkově oceňuji zejména, že Kamila Rusnoková má „své téma“, vyrovnává se s určitým problémem a, byť výklad nejednou tíhne k popisu textu v jeho motivické

rozmanitosti, přece téma samoty zůstává v pozadí a práce se k němu v závěru vrací. Sama schopnost položit si otázku bývá důležitější než propracovaná odpověď. V závěrečném „Srovnání“ formuluje Kamila Rusnoková své vidění promyšleně a vyzrále. Má dobré postřehy, jako je například paralela mezi dětstvím jedince a minulostí národa jako dobou formující lidskou samotu, ať již individuální nebo příznačnou pro národní povahu. Odkaz k Jungově psychologii je u Sabatova i Pazova vidění oprávněný. Pozoruhodná je také položená otázka po vztahu osobní samoty a samoty jako kolektivního znaku mexické kultury, s jejími maskami a pod nimi skrytou povahou, k níž autorku přivádí právě srovnání Pazova textu se Sabatovým (dobrá formulace zejména na s. 55).

Diplomová práce pečlivě zvládá vyrovnání s odbornou literaturou a poznámkový aparát. O profesionální solidnosti svědčí také dobře vybrané citáty, uváděné důsledně dvojjazyčně.

Práce Kamily Rusnokova splňuje nároky na diplomovou práci, doporučuji ji k obhajobě.

Anna Housková

14. ledna 2010